

opusdei.org

God maakt geen fouten: Eduardito, het kind dat het gezin omvormde

Het verhaal van Eduardito, zoon van Eduardo Ortiz de Landázuri en Laura Busca, toont ons hoe ziekte en kwetsbaarheid een gezin van binnenuit kunnen veranderen en hen leert de heiligheid te beleven in het alledaagse leven.

6-2-2026

Heiliging, in plaats van een staat van ideale perfectie na te streven, is over het algemeen de eenvoudige reactie die we geven op de omstandigheden waarin we nu eenmaal leven. De heilige Jozefmaria suggereerde in één van zijn homilieën, na te lezen in *Christus komt langs*, dat zijn werk als priester er eenvoudigweg uit bestond om iedereen te confronteren met de eisen van diens leven, en hen te helpen ontdekken wat God op elk moment van hen vraagt. (vgl. nr. 99)

In het verhaal van Eduardo Ortíz de Landázuri en Laura Busca valt in deze ‘gezegende verantwoordelijkheid’ een diep menselijke betekenis te ontdekken. Zij leerden omgaan met een bijzonder complexe gezinssituatie: de ziekte van hun derde kind, Eduardito.

Eduardo werd geboren in Granada [1] op 29 november 1949 tijdens een

periode van verandering voor het gezin. Al op zeer jonge leeftijd, na een gecompliceerde geboorte, viel hen op dat hij moeilijkheden ondervond in zijn spraak en beweeglijkheid. De diagnose van idiopathische epilepsie met ernstige mentale beperking [2] introduceerde een keerpunt in de dynamiek binnen het gezin en het huishouden.

In plaats van deze situatie als verlamdende tragedie te ervaren, probeerden Eduardo en Laura het te integreren in het alledaagse leven van een groot gezin. Toen zijn moeder zich realiseerde dat Eduardito het leertempo van andere kinderen niet kon bijbenen, zocht ze naar alternatieven om hem het gevoel te geven dat hij nuttig was en zich kon vermaken. Ze ontdekte dat hij talent had voor schilderen en naaien, hobby's die hij de rest van zijn leven zou blijven beoefenen.

Ook vanuit het oogpunt van zijn religieuze vorming gaven Eduardo en Laura nooit op. Zoon Carlos herinnert zich hoe "Eduardito, nadat hij [in Granada] met groot enthousiasme zijn eerste communie had gedaan, vrij regelmatig, zeer spontaan en geheel natuurlijk te biecht bleef gaan en de communie ontving terwijl hij bij mijn ouders woonde." [3]

Het samenleven verliep natuurlijk niet zonder wrijving en uitputting. Eduardito had vaak aanvallen die hem uitputten, wat het ritme van het hele gezin verstoorde. De acht jaar jongere Guadalupe herinnert zich "dat er momenten waren waarop het niet gemakkelijk was om met Eduardito samen te leven, hoewel we allemaal heel veel van hem hielden." [4]

Vanaf zijn verblijf in Granada en op advies van de artsen in Pamplona,

werd overeen gekomen dat hij nooit alleen mocht slapen, zodat ze tijdig konden reageren op zijn epileptische episodes. Ze moesten alert zijn om te voorkomen dat hij uit bed viel, zichzelf zou verwonden of op zijn tong zou bijten, en om Eduardo onmiddellijk te waarschuwen als de situatie gecompliceerd werd. De broers en zussen leerden om beurten deze nachtelijke wacht te houden, een taak die, hoewel natuurlijk veeleisend, uiteindelijk een natuurlijke manier werd om elkaar hun liefde en zorg te betonen.

Soms konden de spanningen thuis oplopen; Eduardito kon heftig of gefrustreerd reageren en was dan moeilijk te bedwingen. Tijdens deze buien, zoals toen hij in de keuken het servies kapot maakte, reageerde Laura niet dramatisch of verwijtend, maar met geduld en genegenheid. Ze bracht hem naar zijn kamer en wachtte tot hij gekalmeerd was,

waarbij ze ervoor zorgde dat de rest van het gezin deze situaties als natuurlijk accepteerde zonder wrok te koesteren.

Naarmate de jaren verstreken, begon de fysieke en emotionele belasting zijn tol te eisen, vooral bij zijn moeder. Eduardito had bijna exclusieve aandacht nodig en soms werden zijn uitbarstingen moeilijker te beheersen, tot het punt dat er gevaarlijke situaties ontstonden die Eduardo ernstig verontrustten.

Het was geen ideale situatie; er waren momenten van daadwerkelijke angst en twijfel over hoe te handelen. Op zeker moment trok Eduardo's moeder, Eulogia, bij het gezin in. Dat veroorzaakte nog meer spanning aangezien beiden [Eulogia en Eduardito] boos en jaloers op elkaar werden, wat begrijpelijk was gezien hun afzonderlijke omstandigheden en

doordat beiden veel aandacht nodig hadden.[5]

María Luisa herinnert zich: "Mijn vader bad veel voor Eduardito en trad ingetogen en met veel vertrouwen in God alle situaties die zijn ziekte veroorzaakte tegemoet."

Uiteindelijk nam Eduardo in 1969, na vele gesprekken met deskundigen en met zijn vrouw, de moeilijke beslissing om zijn zoon op te laten nemen in het Psychiatrisch Centrum van Pamplona, want de ziekte uitte zich in steeds vaker voorkomende epileptische aanvallen en steeds gewelddadiger reacties.

María Luisa herinnert zich een bijzonder complexe periode die de situatie zou veranderen: in een gefrustreerde bui greep Eduardito plotseling naar een keukenmes. Toen zijn moeder hem probeerde te kalmeren, raakte Laura gewond aan haar rug. Hoewel ze de ernst van de

verwonding probeerde te bagatelliseren, beseftte Eduardo dat thuiszorg niet meer volstond en dat ze voor ieders welzijn een externe oplossing moesten zoeken.[6]

Eduardo besprak de situatie eerlijk met zijn kinderen. Laura kon het erg moeilijk accepteren, maar ze begrepen dat de verandering een noodzakelijke stap was voor ieders welzijn. Het was een pijnlijke beslissing, genomen in gebed, vanuit de overtuiging dat het in hun omstandigheden de verantwoordelijkste keuze was.

Carlos herinnert zich dat "de meesten van ons, de broers en zussen, met hem meegingen. We verbaasden ons erover hoe Eduardito geen enkele weerstand bood en zijn nieuwe situatie met alle gevolgen van dien accepteerde [...]. Daarna stuurde mijn vader ons naar huis om mijn moeder te vertellen dat

alles goed verlopen was. Zij was blij met ons verslag, maar natuurlijk was het voor haar een zeer pijnlijke beslissing."[7]

Zelfs na de opname toonde Laura zich enorm sterk door de medische aanbevelingen te respecteren om de bezoeken te spreiden, zodat de stabiliteit van Eduardito niet zou worden verstoord. Het was een oefening in kracht, waarbij ze moesten accepteren dat ze langer van hun zoon gescheiden zouden zijn dan ze zouden willen, omdat de artsen het erover eens waren dat dit het beste voor hem was.

Jaren later, op 29 augustus 1981, zou de zalige Alvaro del Portillo tegen hen zeggen: "Eduardito heeft jullie zoveel goeds gebracht, en hoewel het misschien onmogelijk lijkt, bracht hij jullie dichter bij elkaar en hebben jullie elkaar geholpen. Soms begrijpen we niet waarom iets

gebeurt, maar God maakt geen fouten.”[8] Eduardito stierf op 18 november 2019.[9]

In wezen bestaat heiligheid uit het aanvaarden van wat het leven ons brengt en het beleven als een aansporing van God om lief te hebben. Deze aanvaarding, vol liefde en hoop, verandert moeilijkheden en verdriet in het Kruis van Jezus en een weg naar verlossing.

Zo herinneren we ons de woorden van de heilige Jozefmaría: “Hoe liefdevol omhelst Jezus het hout dat hem de dood zal brengen! Is het niet zo dat zodra je ophoudt bang te zijn voor het kruis, voor wat mensen het kruis noemen, wanneer je je wil richt op het aanvaarden van de wil van God, je dan geluk vindt en al je zorgen, al je lijden, lichamelijk of geestelijk, verdwijnen?” (Kruisweg, 2e statie)

[1] Married in 1941, Laura and Eduardo lived in Madrid until 1949. Eduardo then obtained the chair in Granada in 1949 and they moved there. In 1958 they moved to Pamplona.

[2] MENDO, Hilario, *La fortaleza de una mujer fiel. Laura Busca Otaegui*, Ed. Palabra, Madrid 2009, pg. 29 [all citations from this text are unofficial translations].

[3] *La casa del médico: una semblanza de la familia Ortiz de Landázuri Busca*, unpublished book by Eduardo and Laura's son Carlos.

[4] MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023, pg. 110. As previously mentioned, Eduardito had six siblings: Manolo and Laura, older than him by 4 and 2 years respectively; Carlos, José María, María Luisa and Guadalupe (called

Upe), younger than him by 1, 4, 6 and 8 years respectively.

[5] MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023. pg. 184

[6] *Ibid.*

[7] MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023. pg. 186.

[8] MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023. pg. 235.

[9] MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023. pg. 189.